

TUW „REJENT-LIFE”

**SPRAWOZDANIE NA TEMAT
WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ**

ZA ROK 2017

Poznań, dnia 27-04-2018

Spis treści

PODSUMOWANIE	3
A. Działalność i wyniki	5
A. 1. Działalność	5
a) Nazwa i forma prawna zakładu:	5
b) Organ nadzoru zakładu:	5
c) Biegły rewident zakładu:	5
d) Udziałowcy Towarzystwa posiadający znaczne pakiety akcji/udziałów:	5
e) Przynależność do grupy:	5
f) Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne działalności Towarzystwa:	6
g) Istotne zdarzenia, które kształtowały działalność Towarzystwa w roku 2017 w porównaniu do roku 2016:	6
A. 2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	6
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	9
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	11
A.5 Wszelkie inne informacje	12
B. System zarządzania	14
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania:	14
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	18
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	19
B.4 System kontroli wewnętrznej	22
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego	23
B.6 Funkcja aktuarialna	24
B.7 Outsourcing	25

B.8 Wszelkie inne informacje	26
C. Profil ryzyka	27
C.1 Ryzyko aktuarialne	27
C.2 Ryzyko rynkowe	29
C.3 Ryzyko kredytowe	29
C.4 Ryzyko płynności	30
C.5 Ryzyko operacyjne	31
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	31
C.7 Wszelkie inne informacje	31
D. Wycena do celów wypłacalności	32
D.1. Aktywa	32
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	40
D.3 Inne zobowiązania	44
D.4 Alternatywne metody wyceny	49
D.5 Wszelkie inne informacje	49
E. Zarządzanie kapitałem	51
E.1 Środki własne	51
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	51
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	51
E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	51
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem	51
E.6 Wszelkie inne informacje	52

PODSUMOWANIE

A. działalność i wyniki operacyjne

Profil działalności Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „REJENT-LIFE” nie uległ zmianie w roku 2017. Działalność ubezpieczeniowa koncentruje się na ubezpieczeniach rentowych dla notariuszy - członków Towarzystwa i pozostaje stabilna w całym dotychczasowym okresie funkcjonowania. Dystrybucja ubezpieczeń odbywa się bezpośrednio przez Towarzystwo bez udziału pośrednictwa ubezpieczeniowego i innych kanałów sprzedaży. Całość działalności pozostaje na udziale własnym Towarzystwa.

W roku 2017 rozmiary działalności ubezpieczeniowej mierzone składką przypisaną były porównywalne z okresem poprzednim. Dynamika składki ukształtowała się na poziomie 102,43 %, Rok 2017 Towarzystwo zamknęło nadwyżką bilansową netto w kwocie 171.860,98 zł., co ilustrują dane zawarte w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa za 2017 r.

B. System zarządzania

System zarządzania Towarzystwem nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem 2016. Towarzystwo prowadzi działalność jako małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych w rozumieniu art.109 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. System zarządzania, uwzględniając zasadę proporcjonalności, odpowiada charakterowi i skali prowadzonej działalności oraz profilowi ryzyka Towarzystwa.

Towarzystwo wprowadziło i utrzymuje adekwatny do profilu ryzyka i skali działalności system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i compliance oraz funkcję aktuarialną.

C. Profil ryzyka

Towarzystwo określa profil ryzyka dokonując corocznie własnej oceny ryzyka ORSA, której wyniki wraz z raportem przedkłada Organowi Nadzoru w terminach wynikających z regulacji prawnych i wewnętrznych Towarzystwa.

W ocenie profilu ryzyka uwzględniane są dostępne Towarzystwu, wynikające z właściwości wzajemnej formuły ubezpieczeń, narzędzia mitygowania ryzyka.

D. Wycena dla celów wypłacalności

Towarzystwo, uwzględniając zasadę proporcjonalności, dokonuje wyceny aktywów i zobowiązań z uwzględnieniem zasady ostrożności według wartości godziwej.

Wycena aktywów zarówno dla celów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej jak i dla celów sprawozdawczości statutowej dokonywane jest według analogicznych zasad, stąd w sprawozdaniu zbieżne wyniki. Natomiast pewne różnice rzędu 3.300 tys. zł. występują w wyniku wyceny rezerw techniczno - ubezpieczeniowych. Wycena rezerw w najlepszym oszacowaniu jest niższa o 3.948 tys. zł aniżeli wycena rezerw techniczno – ubezpieczeniowych dla celów sprawozdawczości statutowej.

Szczegółowe zasady wyceny poszczególnych składników aktywów i pasywów wraz ze wskazaniem różnic pomiędzy wyceną na użytek sprawozdania finansowego i sprawozdania na użytek wypłacalności zostały szczegółowo objaśnione i zestawione w części D niniejszego sprawozdania.

E. Zarządzanie kapitałem

Towarzystwo zarządza kapitałem z uwzględnieniem postanowień art. 109 ust.5 ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Kapitał wyznacza maksymalną granicę ryzyka i jest traktowany jako bufor bezpieczeństwa w zarządzaniu Towarzystwem.

A. Działalność i wyniki

A. 1. Działalność

a) Nazwa i forma prawna zakładu:

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „REJENT-LIFE”, forma prawna: małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych w rozumieniu art. 109 ustawy z dnia 11.09.2015 r. ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Dz.U. poz. 1844;

b) Organ nadzoru zakładu:

Organem sprawującym nadzór nad działalnością Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego /KNF/ adres siedziby Urzędu KNF: ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa

c) Biegły rewident zakładu:

Biegłym rewidentem Towarzystwa jest Kazimierz Paździorek wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod numerem 7130., działający w imieniu spółki Strategia Audit sp. z o. o. Warszawa, ul. Wiejska 12 wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3246.

d) Udziałowcy Towarzystwa posiadający znaczne pakiety akcji/udziałów:

Izba Notarialna w Warszawie jest jedynym udziałowcem dysponującym wg stanu na 31.12.2017 r. 5,8381 % głosów na Zgromadzeniu Przedstawicielskim czyli posiadającym znaczny pakiet akcji w rozumieniu dyrektywy 2009/138/WE.

Pozostali udziałowcy, tj. 10 Izb Notarialnych dysponują 27,2128 % głosów na Zgromadzeniu Przedstawicielskim.

e) Przynależność do grupy:

Towarzystwo nie należy do grupy.

f) Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne działalności Towarzystwa:

Towarzystwo prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej adresowaną do zdefiniowanej grupy – notariuszy – członków Samorządu Notarialnego.

Oferta Towarzystwa obejmuje produkty definiowane w grupach ubezpieczeniowych 1 i 4 działu I oraz dodatkowe ubezpieczenia grupy 5 załącznika do ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które tworzą **jedną linię biznesową 32 pozostałe ubezpieczenia na życie**, zgodnie z załącznikiem I do Rozporządzenia Delegowanego Komisji UE 2015/35 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE

g) Istotne zdarzenia, które kształtowały działalność Towarzystwa w roku 2017 w porównaniu do roku 2016:

Działalność Towarzystwa w roku 2017 w porównaniu z rokiem 2016 przebiegała w zbliżonych uwarunkowaniach organizacyjnych, finansowych i regulacyjnych. Świadczy o tym duża zbieżność istotnych pozycji przychodów i kosztów oraz podstawowych pozycji bilansowych.

A. 2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Zakres przedmiotowy, terytorialny jak i podmiotowy działalności Towarzystwa w roku 2017, w porównaniu z rokiem poprzednim nie uległ zmianie. Towarzystwo prowadziło działalność adresowaną do zdefiniowanej grupy potencjalnych ubezpieczonych, wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Oferta Towarzystwa, analogicznie do roku 2016 obejmowała trzy produkty ubezpieczeniowe grup 1 i 4 działu I oraz dwa produkty dodatkowe z gr. 5., a mianowicie:

- ▶ Ubezpieczenie uniwersalne: rent i na wypadek śmierci jest to ubezpieczenie grupowe kwalifikowane do gr.4 ubezpieczeń działu I zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- ▶ ubezpieczenie na wypadek śmierci, kwalifikowane do gr.1 ubezpieczeń działu I zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,

- ▶ indywidualne ubezpieczenie rentowe, kwalifikowane do gr. 4 ubezpieczeń działu I zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- ▶ dodatkowe ubezpieczenie na wypadek śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
- ▶ dodatkowe ubezpieczenie na wypadek trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, kwalifikowane do gr. 5 ubezpieczeń działu I, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,

W tabeli poniżej zostały zaprezentowane dane z roku 2017 w porównaniu z rokiem 2016, ilustrujące strukturę i dynamikę składki przypisanej wg produktów ujęte w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej:

Grupa i nazwa ubezpieczenia		31.12.2016	31.12.2017	Struktura 2016	Struktura 2017	Dynamika
Grupa ub. 4	Ubezpieczenie uniwersalne: rent i na wypadek śmierci	15 747	16 195	93,67%	94,05%	102,84%
Grupa ub. 1	Ubezpieczenie na wypadek śmierci	127	126	0,76%	0,73%	99,13%
Grupa ub. 4	Ubezpieczenie rentowe	904	866	5,38%	5,03%	95,88%
Grupa ub. 5	Dodatkowe SNW	14	13	0,08%	0,08%	97,79%
Grupa ub.5	Dodatkowe INW	19	19	0,11%	0,11%	98,07%
razem linia biznesowa 32		16 811	17 219	100%	100,00%	102,43%

Działalność Towarzystwa w 2017 roku w porównaniu do roku poprzedniego, w zakresie przychodów ze składki, charakteryzowała się stabilnością zarówno w odniesieniu do struktury składki jak i w odniesieniu do jej rozmiarów. Odnotowana w roku 2017 dynamika przychodów ze składki na poziomie 102,43 % wynikała ze wzrostu liczby ubezpieczonych.

Wszystkie oferowane przez Towarzystwo ubezpieczenia zaliczane i prezentowane były w jednej linii biznesowej – 32 pozostałe ubezpieczenia na życie, zgodnie z załącznikiem Nr I Rozporządzenia UE 2015/35.

Poniżej w tabelkach prezentujemy podstawowe wielkości kształtujące wynik techniczny ubezpieczeń, zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za 2017 r. oraz odpowiadające im pozycje sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej- formularz załącznika S.05.01.02.

Wynik techniczny ubezpieczeń dla linii biznesowej 32 pozostałe ubezpieczenia na życie:

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	Zmiana	Dynamika
A	B	C	D	E
Składki zarobione	16 820	17 150	330	101,96%
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	18	6	-12	35,10%
Odszkodowania i świadczenia	8 657	7 293	-1 364	84,24%
Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 248	1 369	121	109,77%
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	15	13	-2	85,85%
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	483	339	-144	70,19%

Składki zarobione	Wiersz S.05.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Brutto	R1510	16 820	17 150	330	101,96%
Netto	R1600	16 820	17 150	330	101,96%

Odszkodowania i świadczenia	Wiersz S.05.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Brutto	R1610	8 363	7 367	-996	88,09%
Netto	R1700	8 363	7 367	-996	88,09%

Koszty poniesione	Wiersz S.05.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
	R1900	1 790	1 961	171	109,55%

Wynik techniczny Towarzystwa za rok 2017 wyniósł 339 tys. zł. i był mniejszy w porównaniu do wyniku technicznego za rok 2016 /zmniejszenie o 144 tys. zł. czyli mniej o 29,81%/. Wartość sprzedaży Towarzystwa w roku 2017, mierzona składką zarobioną wyniosła 17.150 tys. zł. W

porównaniu z rokiem 2016, wzrosła o 330 tys. zł. umożliwiając zrealizowanie dynamiki 101,96% w stosunku do 2016 r.

Wartość wypłaconych świadczeń brutto wyniosła 7.367 tys. zł. i w porównaniu do roku 2016 zmniejszyła się o kwotę 996 tys. zł. Spadek wartości wypłaconych świadczeń wynikał z odmiennych preferencji ubezpieczonych odnośnie wyboru formy płatności świadczeń rentowych. W roku 2017 ubezpieczeni wybierali w większości okresowe płatności świadczeń rentowych.

Koszty działalności ubezpieczeniowej wyniosły 1.369 tys. zł. i wzrosły o kwotę 121 tys. zł. w stosunku do roku 2016. Wzrost kosztów jest wynikiem dostosowań Towarzystwa do sprostania dodatkowym obowiązkom administracyjnym wynikającym z wejścia w życie od 2016 r. nowych regulacji prawnych związanych z prowadzoną działalnością/ Wypłacalność II Dyrektywa 138/2009/WE/.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

a) Informacje dotyczące przychodów i kosztów z działalności lokacyjnej w podziale na grupy aktywów oraz, jeżeli są one niezbędne dla ich właściwego zrozumienia, informacje dotyczące składników tych przychodów i kosztów.

Przychody i koszty działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok 2017 ujęte w sprawozdaniu finansowym w porównaniu z rokiem 2016 przedstawiają dane zawarte w poniższej tabeli. Zostały one zaprezentowane, zgodnie z art.293 ust.3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji /UE/ 2015/35.

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	Zmiana	Dynamika
A	B	C	D	E
1. Przychody z lokat	11 776	13 199	1 423	112,08%
w tym z:				
nieruchomości	261	108	-153	41,13%
akcji	443	538	95	121,55%
obligacji	10 782	12 309	1 527	114,16%
lokat	18	21	3	117,61%
pożyczek	272	223	-49	82,20%
2. Koszty lokacyjne	1 705	1 273	-432	74,63%
w tym z:				
nieruchomości	95	109	14	115,13%

akcji	49	238	189	483,48%
obligacji	1 558	921	-637	59,07%
lokat	1	2	1	194,57%
pożyczek	2	3	1	175,00%
3. Wynik na lokatach	10 071	11 926	1 855	118,42%

Przychody Towarzystwa z lokat w roku 2017 ukształtowały się na poziomie 11.926 tys. zł i były wyższe od przychodów uzyskanych w roku 2016 o 12,08 %.

Towarzystwo odnotowało zmniejszenie kosztów działalności lokacyjnej o 25,37% w stosunku do kosztów działalności lokacyjnej z 2016 r.

Dochody z działalności lokacyjnej ujęte wg rodzajów aktywów prezentują dane zawarte w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	Zmiana	Dynamika
A	B	C	D	E
Dochody z lokat w nieruchomości	166	-1	-167	-0,81%
Dochody z lokat w jednostkach powiązanych	0,00	0,00	0,00	0,00%
Dochody z innych lokat finansowych	9 905	11 927	2 022	120,43%
w tym z:				
akcji	394	300	-94	76,36%
obligacji	9 224	11 388	2 165	123,47%
lokat	17	19	2	113,53%
pożyczek	270	220	-50	81,44%
Dochody łączne z lokat	10 071	11 926	1 855	118,42%

Dochód z działalności całego portfela lokacyjnego w roku 2017, w porównaniu z rokiem 2016, wzrósł o kwotę 1.855 tys. zł., co stanowi w stosunku do wartości z 2016 r. wzrost o 18,42% Istotny wpływ na przyrost dochodu miały: z jednej strony wzrost nie zrealizowanych zysków na lokatach z drugiej spadek nie zrealizowanych strat i spadek kosztów działalności lokacyjnej.

Podział przychodów i kosztów z działalności lokacyjnej ze względu na rodzaj przychodów i kosztów prezentują dane zamieszczone w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	Zmiana	Dynamika
A	B	C	D	E
Przychody z realizacji lokat	11 246	11 853	607	105,40%
Nie zrealizowane zyski z lokat	531	1 346	816	253,73%
Koszty działalności lokacyjnej	233	269	36	115,23%
Nie zrealizowane straty na lokatach	1 473	1 004	-468	68,20%
Wynik na lokatach	10 071	11 926	1 855	118,42%

W roku 2017 w porównaniu z rokiem poprzednim, przychody z tytułu niezrealizowanych zysków z lokat wzrosły o 153,73%. Równocześnie nastąpił spadek niezrealizowanych strat na lokatach o 31,8% w stosunku do 2016 r.

b) informacje dotyczące wszelkich zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym

Towarzystwo ujmuje bezpośrednio w kapitale własnym zyski i straty z aktualizacji wyceny inwestycji w obligacje przeznaczone do sprzedaży, odpowiadające kapitałowi własnemu. Zmiany te znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa (bilans pasywa) pozycji Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.

Lp.	Wyszczególnienie	Kapitał z aktualizacji
A	B	C
	BO na 01.01.2017	259
1.	Zwiększenia ogółem	126
	w tym:	
	a) pozostałe - z wyceny obligacji	126
2.	Zmniejszenia ogółem	24
	w tym:	
	a) pozostałe - z wyceny obligacji	24
	BZ na 31.12.2017	361

c) informacje dotyczące inwestycji związanych z sekurytyzacją:

TUW „REJENT-LIFE” nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Zarówno pozostałe przychody operacyjne, jak i pozostałe koszty operacyjne są nieistotne w łącznej wartości przychodów i kosztów działalności operacyjnej. Główne pozycje kształtujące

wyniki z pozostałych rodzajów działalności to - koszty badania sprawozdawczości finansowej oraz sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej.

Towarzystwo nie korzysta z leasingu.

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	Zmiana	Dynamika
A	B	C	D	E
Pozostałe przychody operacyjne	79	106	27	134,06%
Pozostałe koszty operacyjne	109	172	64	158,39%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	- 30	- 66	- 37	221,90%

A.5 Wszelkie inne informacje

Zestawione w tabeli wskaźniki rentowności i sprawności działania Towarzystwa w roku 2017 w porównaniu z rokiem poprzednim odzwierciedlają stabilność prowadzonej działalności. Wynika ona z jednej strony ze stabilności portfela ubezpieczeń oraz dopasowanego do właściwości ubezpieczeń portfela lokacyjnego, z drugiej stanowi potwierdzenie skuteczności stosowanych w Towarzystwie strategii finansowej, a w szczególności strategii zarządzania ryzykiem.

Poziomy prezentowanych wskaźników ukazują dbałość Towarzystwa o bezpieczeństwo ubezpieczonych oraz brak nastawienia na osiągnięcie nadwyżki finansowej. Potwierdza to realizację obowiązującej strategii finansowej, strategii zarządzania ryzykiem i planu finansowego na 2017 rok, pozostając w spójności z wyrażoną w Statucie misją Towarzystwa.

Nazwa wskaźnika	31.12.2016	31.12.2017
Wskaźniki rentowności		
Wskaźnik rentowności działalności technicznej	2,87%	1,98%
Wskaźnik rentowności działalności lokacyjnej	4,23%	4,64%
Wskaźnik rentowności sprzedaży	1,75%	1,00%
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych	4,42%	2,48%
Wskaźniki sprawności działania		
Dynamika lokat	107,33%	108,31%
Udział lokat w składce przypisanej na udziale własnym	1471,32%	1555,79%
Ogólny wskaźnik poziomu lokat	99,83%	99,92%

Współczynnik szkodowości brutto	51,50%	42,96%
Wskaźnik kosztów działalności ubezpieczeniowej	7,42%	7,98%

W roku 2017 Towarzystwo odnotowało poprawę wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej jak i prawie wszystkich wskaźnikach zaliczanych do grupy wskaźników sprawności działania, jedyny wskaźnik kosztów działalności za rok 2017 uległ nieznacznemu wzrostowi o 0,56 %. Obniżenie wyniku finansowym, w związku z kontrolą wyceny rezerw techniczno – ubezpieczeniowych spowodowało obniżenie wskaźników rentowności działalności technicznej, rentowności sprzedaży oraz rentowności kapitałów własnych.

Poziom rentowności wskaźnika działalności lokacyjnej odzwierciedla fakt, iż cała działalność Towarzystwa i w rezultacie skład i struktura portfela lokat odnoszą się do działalności prowadzonej w całości na ryzyku Towarzystwa.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w p. A.2 niniejszego sprawozdania Towarzystwo nie prowadzi ubezpieczeń gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Jest to istotna wartość odróżniająca Towarzystwo od pozostałych zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia na życie.

B. System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania:

System zarządzania uwzględnia następujące, istotne właściwości i charakterystyki Towarzystwa:

1. Forma organizacyjno-prawna Towarzystwa i skala prowadzonej działalności:

Towarzystwo zostało powołane w 1995 roku przez organa Samorządu Notarialnego w Polsce - Izby Notarialne do prowadzenia działalności wyłącznie na rzecz swoich członków w zakresie ubezpieczeń na życie, w szczególności w zakresie ubezpieczenia rentowego. Towarzystwo współpracuje z organami Samorządu Notarialnego na rzecz realizacji podstawowych celów statutowych, w szczególności długofalowego interesu swoich członków.

Powyższe założenie określa ograniczoną rynkowo skalę działalności Towarzystwa oraz zdefiniowany potencjalny krąg ubezpieczonych. Z uwagi na wskazane właściwości zostało ono uznane za małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, w rozumieniu ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

2. Misja Towarzystwa:

Realizację, wynikającą ze statutu, misji Towarzystwa polegającą na oferowaniu efektywnej ochrony ubezpieczeniowej na zasadzie wzajemności ograniczonej rynkowo grupie reprezentującej podmioty Samorządu Notarialnego w Polsce i ich członków - notariuszy

Profil oferowanych ubezpieczeń koncentruje się na jednej linii biznesowej – pozostałych ubezpieczeniach na życie z wystandaryzowanymi elementami ochrony życia.

3. Organizacja Towarzystwa:

Towarzystwo, współpracując z Organami Samorządu Notarialnego prowadzi działalność wyłącznie poprzez centralę, zatrudniając niewielką liczbę pracowników. W roku 2017 podobnie jak w roku 2016 Towarzystwo zatrudniało 5 osób.

Towarzystwo nie posiada terenowych jednostek operacyjnych i nie korzysta z usług pośrednictwa ubezpieczeniowego.

4. Struktura organizacyjna:

Mała skala prowadzonej działalności, rentowy charakter oferty Towarzystwa i ścisła współpraca z Samorządem Notarialnym istotnie kształtują system zarządzania Towarzystwem. Znajduje to wyraz w szczególnej uwadze kierownictwa Towarzystwa kierowanej na zrównoważony rozwój oparty na długoterminowej i stabilnej budowie portfela ubezpieczeń, opartej na w miarę prostych produktach, odpowiadających realnym potrzebom ubezpieczonych w ścisłej i bezpośredniej z nimi współpracy. Wyrazem bezpośredniego udziału ubezpieczonych w zarządzaniu Towarzystwem jest przypisanie kompetencji Zgromadzenia Przedstawicielskiego Członków Towarzystwa do uchwalania i zmian w ogólnych warunkach oferowanych ubezpieczeń.

5. Wyzwania regulacyjne:

Wejście w życie z dniem 1.01.2016 r. nowych regulacji prawnych - ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, implementującej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej /Wypłacalność II/ wraz z przepisami wykonawczymi, stawia przed Towarzystwem szereg istotnych wyzwań we wszystkich obszarach, z wyłączeniem wymagań kapitałowych opartych na wymogach kapitałowych MSR i SCR. Ich realizacja wymaga ponoszenia dodatkowych wysiłków organizacyjnych i finansowych, które mogą obniżać zdolności Towarzystwa do realizacji statutowej misji, jaką jest utrzymanie dotychczasowego kosztu ochrony ubezpieczeniowej, wywierając w dłuższej perspektywie presję na wzrost kosztów prowadzenia działalności. Towarzystwo z racji swojej specyfiki, od początku działalności, przywiązywało szczególną wagę do dbałości o interes ubezpieczonych. Obok regulacji prawnych zawsze był on punktem wyjścia dla formułowania strategii finansowej i strategii zarządzania ryzykiem.

W aktualnych uwarunkowaniach prawnych istotnym wyzwaniem dla systemu zarządzania staje się rozważne zastosowanie zasady proporcjonalności, tak by spełnione mogły być kierunkowe cele Dyrektywy 138/2009 oraz misja Towarzystwa dotyczące bezpieczeństwa ubezpieczonych.

Informacje o organach Towarzystwa i ich obowiązkach:

Zgodnie ze Statutem władze Towarzystwa stanowią:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

Zarząd Towarzystwa ,podobnie , jak w roku 2016 był dwuosobowy. W jego skład wchodzi:

Maria Kuchlewska –prezes Zarządu

Marcin Kotulski – członek Zarządu

Zarząd wykonywał swoje obowiązki, w oparciu o uchwalony przez Radę Nadzorczą Regulamin działania Zarządu. Członkowie Zarządu, zgodnie z uchwałą Zarządu o podziale obowiązków, nadzorowali wszystkie piony/czynności objęte Regulaminem Organizacyjnym związane z prowadzoną przez Towarzystwo działalnością.

Uwzględniając opisane wyżej uwarunkowania systemu zarządzania, w szczególności skalę działalności, charakter i skalę ryzyka, liczbę zatrudnionych oraz płaską strukturę zarządzania opisaną w zamieszczonym na stronie internetowej Towarzystwa załączniku do Regulaminu organizacyjnego w TUW „REJENT-LIFE” , członkowie Zarządu są osobami nadzorującymi pozostałe kluczowe funkcje systemu zarządzania, a mianowicie:

- funkcję aktuarialną – osoba nadzorująca: Marcin Kotulski aktuariusz nr 0068;
- funkcję zarządzania ryzykiem – osoba nadzorująca: Marcin Kotulski decyzja KNF wyrażająca zgodę DLU/WO/602/3/5/2016/WP z 22.03.2016 r.
- funkcję zgodności – osoba nadzorująca: Maria Kuchlewska,
- funkcja audytu wewnętrznego – osoba nadzorująca: Maria Kuchlewska Towarzystwo przy poszanowaniu zasady proporcjonalności stosuje rozwiązania dopuszczone w art. 271. ust.2, spełniając wskazane pod literami a-c wymogi.

W Towarzystwie funkcjonuje Komitet Inwestycyjny. Do zadań Komitetu należy realizacja polityki inwestycyjnej wynikającej ze strategii finansowej i strategii zarządzania ryzykiem. Komitet Inwestycyjny pełni także funkcje związane z zarządzaniem ryzykiem inwestycyjnym i zarządzaniem płynnością Towarzystwa.

Rada Nadzorcza

Uwzględniając specyfikę i korporacyjny charakter Towarzystwa organ nadzorujący składa się z 12 osób.

Przewodniczącego Rady powołuje Krajowa Rada Notarialna. Funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej w roku 2017, podobnie jak i w roku poprzednim pełnił: **Andrzej Micorek** absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, notariusz, uczestnik dwusemestralnego Studium Podyplomowego z Ubezpieczeń Gospodarczych prowadzonych przez Akademię Ekonomiczną w Poznaniu. Na funkcję przewodniczącego został powołany z dniem 7.02.2014 r.

11 członków Rady powołują Rady Izb Notarialnych będące członkami założycielami Towarzystwa na sześcioletnie kadencje. Każda z Rad Izb Notarialnych powołuje jednego członka.

Rada Nadzorcza wykonuje określone Statutem obowiązki nadzorcze w oparciu o uchwalony przez Zgromadzenie Przedstawicielskie Towarzystwa Regulamin działania Rady Nadzorczej w T UW „REJENT-LIFE”.

W ramach organu nadzorującego funkcjonuje Komitet Audytu, powoływany przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Komitet Audytu działa w oparciu o uchwalony przez Radę Nadzorczą Regulamin Komitetu Audytu, realizując ujęte w nim obowiązki w zakresie weryfikacji i monitorowania sprawozdawczości finansowej, weryfikacji i monitorowania kontroli wewnętrznej, monitorowania czynności rewizji finansowej i monitorowania niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego i sprawozdania z wypłacalności.

Towarzystwo dokłada staranności aby w składzie Rady była odpowiednia liczba członków niezależnych w rozumieniu ustawy o biegłych rewidentach, jak również o to, by członkowie Rady, wzbogacali swoje kompetencje, a w szczególności z zakresu rachunkowości i ubezpieczeń.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie Towarzystwa, zgodnie z postanowieniami § 17 Statutu funkcjonuje jako Zgromadzenie Przedstawicielskie Członków.

Kompetencje oraz zasady funkcjonowania Zgromadzenia Przedstawicielskiego reguluje Statut Towarzystwa.

Informacje o systemie wynagrodzeń:

Przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności system wynagradzania członków organu zarządzającego jest określony uchwałami Rady Nadzorczej w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla poszczególnych członków Zarządu. W okresie sprawozdawczym zasady i wysokość wynagrodzeń dla członków Zarządu nie uległy zmianie w porównaniu do roku 2016. Składniki wynagrodzenia członków Zarządu mają charakter stały.

Zasady wynagradzania członków organu nadzorującego, w tym Komitetu Audytu określają uchwały Zgromadzenia Przedstawicielskiego Towarzystwa. W roku 2017 pozostawały one na poziomie roku 2016. Wysokości wynagrodzenia pozostają zróżnicowane w zależności od funkcji pełnionych w organie nadzorującym i mają charakter składników stałych.

W Towarzystwie nie występują dodatkowe programy emerytalno- rentowe w odniesieniu do członków organu nadzorującego, zarządzającego i osób pełniących pozostałe kluczowe funkcje systemu zarządzania.

Rada Nadzorcza raz w roku przekazuje informacje o funkcjonowaniu systemu wynagrodzeń Zgromadzeniu Przedstawicielskiemu.

W roku 2017, podobnie jak miało to miejsce w roku 2016 nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z członkami-udziałowcami, członkami organu nadzorującego i członkami organu zarządzającego.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo Zasadami Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych, Towarzystwo wprowadziło procedury wewnętrzne określające wymagania w zakresie kompetencji i reputacji osób kluczowych.

Wymagania te regulują: Zasady etyki i rekrutacji osób kluczowych w TUW „REJENT-LIFE”, Procedura naboru do organu zarządzającego w TUW „REJENT-LIFE” i Procedura naboru do organu nadzorującego w TUW "REJENT-LIFE". Procedury te podlegają weryfikacji i aktualizacji zgodnie z zasadami compliance, nie rzadziej niż raz w roku.

Członkowie organu zarządzającego oraz osoby nadzorujące kluczowe funkcje systemu zarządzania powinny posiadać kompetencje do prowadzenia spraw Towarzystwa wynikające z :

- wiedzy posiadanej z racji wyższego wykształcenia uzyskanego w Polsce lub innym państwie, uzyskanych tytułów zawodowych, odbytych szkoleń,
- doświadczenia w zarządzaniu instytucjami finansowymi,
- dawać rękojmię do prowadzenia spraw Towarzystwa w sposób należyty,
- reputacji.

Towarzystwo zapewnia odpowiedni udział w organie zarządzającym osób dysponujących znajomością języka polskiego oraz odpowiednim doświadczeniem i znajomością rynków finansowych, w tym rynku ubezpieczeniowego, systemu zarządzania, analizą finansową oraz aktuarialną.

Członkowie Zarządu i osoby nadzorujące kluczowe funkcje systemu zarządzania posiadają odpowiednią reputację wynikającą z oceny przestrzegania zasad etycznych, a w szczególności niekaralności za przestępstwa umyślne oraz informacji o nie ogłoszeniu upadłości konsumenckiej i zapewnieniu, że żadna z jednostek, którymi zarządzał w czasie gdy była zarządzana przez kandydata na członka organu zarządzającego nie ogłosiła upadłości, nie była przedmiotem postępowania likwidacyjnego oraz nie była podmiotem egzekucyjnego postępowania administracyjnego.

Wymagania dotyczące kompetencji i reputacji są analizowane i konfrontowane w procesie rekrutacyjnym. Analizie podlegają dokumenty potwierdzające wymagany poziom wykształcenia oraz jego profil a także dokumenty i oświadczenia potwierdzające reputację. W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej potwierdzane są kompetencje merytoryczne oraz predyspozycje do pełnienia kluczowych funkcji.

Towarzystwo zapewnia utrzymanie odpowiedniego poziomu kompetencji poprzez bieżące doskonalenie kwalifikacji, zapewniając uczestnictwo w dostępnych seminariach i innych forach dyskusyjnych w zależności od identyfikowanych potrzeb w stosunku do danej osoby z uwzględnieniem zmian zachodzących w regulacjach zewnętrznych.

Bieżące monitorowanie reputacji jest zapewniane poprzez weryfikację składanych corocznie oświadczeń przez wszystkie osoby pełniące kluczowe funkcje.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Struktura zarządzania ryzykiem

Towarzystwo wdrożyło efektywny system zarządzania ryzykiem, spójny z założeniami i bieżącymi działaniami na które nastawione jest Towarzystwo. System zarządzania ryzykiem, w ramach całego systemu zarządzania służy identyfikacji pomiarowi oraz kontrolowaniu ryzyk na które narażone jest Towarzystwo.

Strategia

Strategia Towarzystwa w zakresie ryzyka opiera się na założeniu akceptacji ryzyka wyłącznie do takiego poziomu, który będzie pozwalał na realizację celów, tj.

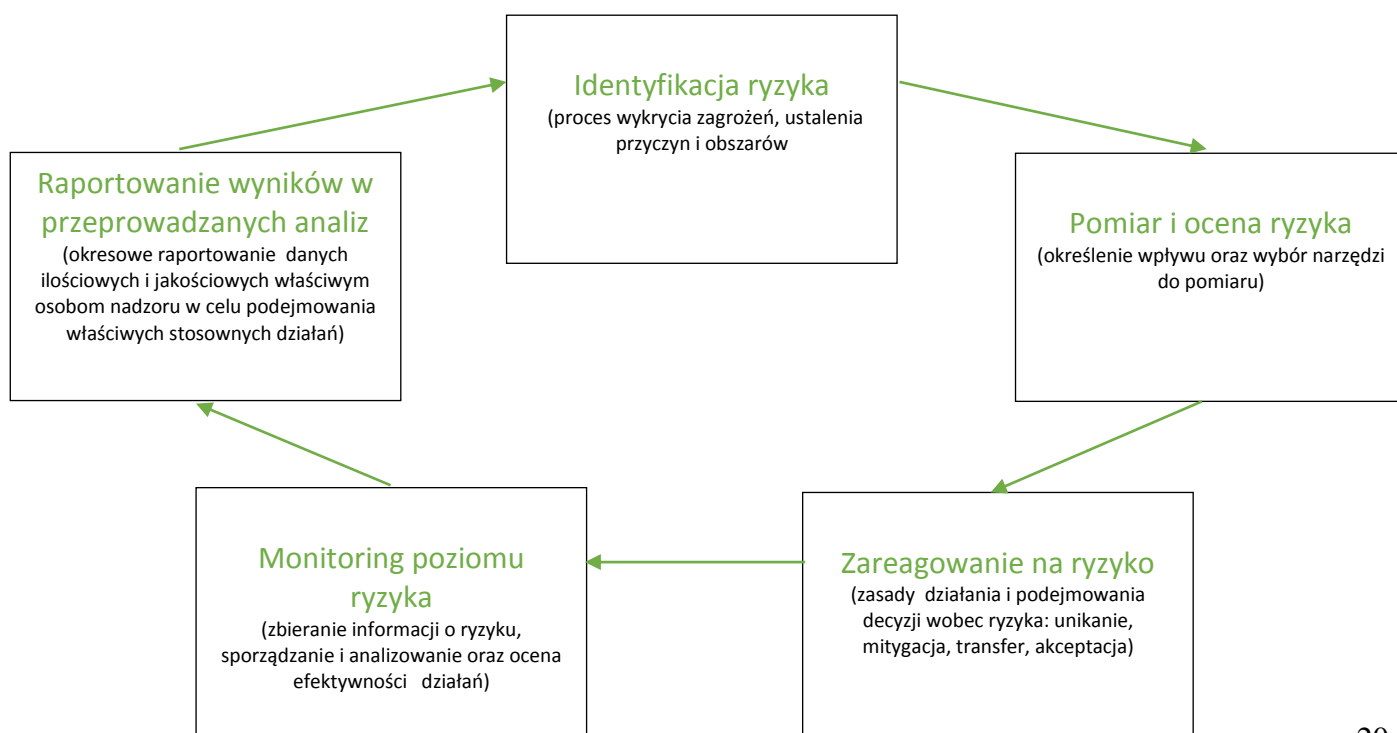
- udzielanie ochrony ubezpieczeniowej po możliwie najniższych kosztach, jednakże do poziomu, który pozwoli na spełnianie wymogów formalnych, w tym wymogów obowiązującego prawa
- kierowanie oferty ubezpieczeniowej do dotychczasowych klientów Towarzystwa jakim jest korporacja notarialna

Procesy

W procesie zarządzania ryzykiem Towarzystwo porusza się w obrębie zbioru wytypowanych rodzajów ryzyk. Istotnym celem jakie stawia sobie Towarzystwo w zarządzaniu ryzykiem jest unikanie sytuacji, które mogą być zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania i kontynuowania działalności (zgodnie z przyjętą strategią).

Schemat procesu zarządzania ryzykiem w TUV „REJENT-LIFE”

Schemat procesu zarządzania ryzykiem w TUV „REJENT-LIFE”

System zarządzania ryzykiem obejmuje zbiór zasad obowiązujących w Towarzystwie.

Zasady określają:

- ▶ miejsce funkcji zarządzania ryzykiem w Towarzystwie
- ▶ precyzyjny podział ról i związanej z tym odpowiedzialności,
- ▶ spis procedur w tym procedur wewnętrznych, regulaminów itp.) biorących udział w systemie zarządzania
- ▶ stosowanie wyszczególnionych procedur, w tym zasad opisujących poszczególne procesy ze szczególnym naciskiem na: procedurę zidentyfikowania ryzyka, pomiaru, zareagowanie, monitorowania oraz system raportowania
- ▶ świadomość uczestniczenia i odpowiedzialności zespołu pracowniczego w systemie zarządzania ryzykiem (współuczestniczenie, szkolenia)

Stworzone na potrzeby zarządzania systemem ryzyka: schemat i zasady mają na względzie w sposób ciągły zasadę proporcjonalności, która przejawia się tym iż cały proces, wybierane narzędzia, techniki i metody są proporcjonalne do skali działalności Towarzystwa a także stopnia istotności wytypowanych rodzajów ryzyka.

Zadania systemu zarządzania ryzykiem:

1. informowanie o zidentyfikowanym ryzyku
2. reagowanie na zidentyfikowane ryzyko
3. monitorowanie poziomu zidentyfikowanego ryzyka (limity tolerancji-poziomy ostrzegawcze)
4. raportowanie wyników przeprowadzanych analiz

Proces ORSA

W ramach ciągłego procesu własnej oceny ryzyka oraz wypłacalności (ORSA) odbywają się prace w zakresie identyfikacji, monitorowania i pomiaru ryzyka. Dokonywana jest identyfikacja ryzyka, której podstawę stanowi przeprowadzenie analizy krok po kroku, wszystkich procesów które prowadzone są w Towarzystwie. Niewielka liczba produktów i ubezpieczonych, które podlegają obróbce w ramach poszczególnych procesów, umożliwia przedyskutowanie oraz ocenę regulacji wewnętrznych

i diagramów przepływu spraw w gronie wszystkich pracowników. W ten sposób zagwarantowane jest ściśle zintegrowanie procesu ORSA ze strukturą organizacyjną i procesami decyzyjnymi Towarzystwa. W procesie identyfikacji zostają wyszczególnione wszystkie istotne ryzyka pojawiające się działalności Towarzystwa. Za proces ten odpowiada Zarząd Towarzystwa, proces nadzoruje funkcja zarządzania ryzykiem. Przegląd i raport ORSA, wraz z zatwierdzeniem przez Zarząd wykonywany jest raz w roku.

B.4 System kontroli wewnętrznej

Proces kontroli wewnętrznej w Towarzystwie ma charakter ciągły i jest wbudowany w realizowane procesy wynikające z przedmiotu działalności. Realizowany jest na wszystkich szczeblach i stanowiskach działalności Towarzystwa.

Zasady systemu kontroli wewnętrznej określa procedura wewnętrzna: Regulamin kontroli wewnętrznej, compliance i audytu wewnętrznego.

Organizacja kontroli wewnętrznej Towarzystwa obejmuje samokontrolę przez wszystkie osoby włączone w realizowane procesy i czynności, kontrolę funkcjonalną i kontrolę instytucjonalną. Proces kontroli wewnętrznej realizowany jest przez pracowników operacyjnych, oraz organ zarządzający, nadzorujący i stanowiący Towarzystwa.

System kontroli wewnętrznej w Towarzystwie uwzględnia rozdzielenie funkcji operacyjnych od funkcji kontrolnych w odniesieniu do poszczególnych procesów.

Kontrola wewnętrzna obejmuje wszystkie istotne procesy. Jest realizowana w oparciu o roczne plany konstruowane na podstawie oceny ryzyka, zawierające opis systemu raportowania, które podlegają zatwierdzaniu przez organ zarządzający i organ nadzorujący.

Roczny plan kontroli wewnętrznej obejmuje także opis systemu raportowania wyników wraz z harmonogramem.

Proces kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdań finansowych jest realizowany poprzez:

- stosowanie obowiązującej polityki rachunkowości,
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,

- proces weryfikacji sprawozdań finansowych przez Organ Zarządzający i Komitet Audytu organu nadzorującego,
- poddawanie sprawozdań finansowych i mechanizmów kontroli wewnętrznej przeglądowi przez niezależnego audytora w ramach audytu zewnętrznego.

Procedura wewnętrzna obejmuje także zasady działania funkcji compliance, a w szczególności określa jej zadania, kompetencje i obowiązki sprawozdawcze. Czynności z zakresu zapewnienia zgodności z przepisami objęte są planem zatwierdzanym przez organ nadzorujący po uprzednim zasięgnięciu opinii Komitetu Audytu. Zasady zapewnienia zgodności z prawem określają częstotliwość przeglądu jako co najmniej raz do roku. W roku 2017 podlegały weryfikacji i dwukrotnej aktualizacji.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Towarzystwo, biorąc pod uwagę skalę prowadzonej działalności oraz charakter ryzyka, korzysta z zasady proporcjonalności i stosuje w odniesieniu do funkcji audytu wewnętrznego rozwiązania dopuszczone art. 271 ust.2. Rozporządzenia UE 2015/35. Nadzór nad funkcją audytu wewnętrznego sprawuje prezes Zarządu.

Audyt wewnętrzny realizowany jest w oparciu o plan audytu, konstruowany na podstawie oceny ryzyka, opiniowany przez Komitet Audytu i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. W realizację czynności audytu wewnętrznego angażowane są podmioty zewnętrzne w oparciu o umowy cywilne.

Zasady audytu wewnętrznego określa procedura wewnętrzna: Regulamin kontroli wewnętrznej, compliance i audytu wewnętrznego. Towarzystwo zapewnia, co najmniej raz w roku, weryfikację i aktualizację procedury, tak aby uwzględnić zmiany prawa, uwagi i zalecenia Organu Nadzoru oraz zmiany organizacyjne.

Towarzystwo poprzez odpowiednie zapisy procedury wewnętrznej procedury outsourcingu określa zasady zawierania umów z dostawcami zewnętrznymi, tak aby zapewnić niezależność i profesjonalizm wykonawców, możliwość bezpośredniego kontaktu dostawcy zewnętrznego z organem nadzorującym Towarzystwa /Komitetem Audytu i Radą Nadzorczą/ i Organem Nadzoru /KNF/.

Funkcja audytu wewnętrznego jest niezależna od audytowanych obszarów działalności operacyjnej. Pracownicy Towarzystwa nie są angażowani w działalność operacyjną w kontrolowanych przez nich obszarach. Niezależność audytu wewnętrznego jest monitorowana cyklicznie przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej. W ramach obowiązujących w Towarzystwie zasad funkcjonowania funkcji audytu wewnętrznego zapewnione jest raportowanie wyników i zaleceń audytu do organów Towarzystwa: Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej. Ustalenia i zalecenia audytu są przedmiotem monitorowania, o którego wynikach Zarząd informuje organ nadzorujący.

Plan audytu wewnętrznego na rok 2017 obejmował audyt efektywności systemu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

B.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna w Towarzystwie jest wykonywana zgodnie z postanowieniami dyrektywy Wypłacalność II. Do celów funkcji aktuarialnej w Towarzystwie należy:

- 1) koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 2) zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 3) ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- 4) porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- 5) informowanie zarządu i rady nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 6) nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;

7) wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting);

8) współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie własnej oceny ryzyka i wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

9) ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Funkcja aktuarialna w 2017 r w ramach swoich czynności, wykonywała następujące czynności:

ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w tym m.in. ocena wystarczalności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

ocenę, czy dane wykorzystane do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;

porównanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;

raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Funkcja aktuarialna ma dostęp do wszystkich niezbędnych informacji oraz narzędzi w ramach zasad i procedur wymienionych w punkcie B3 oraz ma uczestniczyć na bieżąco we wszystkich działaniach Towarzystwa dotyczących polis ubezpieczeniowych oraz procedowania oceny i wypłaty świadczeń.

B.7 Outsourcing

Zasady zlecania czynności ubezpieczeniowych, funkcji systemu zarządzania oraz innych usług usługodawcom zewnętrznym w ramach outsourcingu reguluje procedura wewnętrzna.

Regulamin outsourcingu w TUW "REJENT-LIFE" był poddany szczegółowej analizie zarówno w kontekście zgłoszonych uwag przez Organ Nadzoru, jak i w kontekście analizy prawnej i faktycznej

problemu. Dostosowana do obowiązującego prawa procedura została przekazana Organowi Nadzoru. Towarzystwo, biorąc pod uwagę zapisy procedury dopuszcza zlecenie określonych czynności w ramach pozostałych kluczowych funkcji systemu zarządzania, a w szczególności funkcji compliance i audytu wewnętrznego usługodawcom zewnętrznym w ramach outsourcingu mając na uwadze względy organizacyjne i efektywność zarządzania. Zasady nadzoru nad czynnościami zlecanymi zawierają procedury wewnętrzne - Regulamin kontroli wewnętrznej, compliance i audytu wewnętrznego oraz Regulamin outsourcingu w TUV"REJENT-LIFE", które określają wymagania wynikające z postanowień art.274 ust. 3 rozporządzenia UE 2015/35. Osobą nadzorującą jest Prezes Zarządu

W roku 2017 Towarzystwo korzystało z outsourcingu wybranych usług obsługi prawnej, wybranych usług audytu wewnętrznego oraz obsługi stałego wsparcia w zakresie IT.

Podmioty zewnętrzne świadczące wskazane wyżej usługi na rzecz Towarzystwa działają w ramach jurysdykcji krajowej.

B.8 Wszelkie inne informacje

nie występują

C. Profil ryzyka

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne związane jest z negatywnym odchyleniem zrealizowanej wielkości zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczeniowych od ich wartości oczekiwanej, która wyznaczana jest w składce ubezpieczeniowej oraz w wyliczeniach rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych

Profil ryzyka jest istotnej wysokości jedynie dla zobowiązań rozpoznawanych w długiej granicy umowy zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Długa granica umowy ma zastosowanie tylko dla ubezpieczonych znajdujących się w fazie wypłacania renty miesięcznej – granicą umowy jest czas do wyczerpania ochrony. Dla pozostałych ubezpieczonych będących w trakcie opłacania składki stosowana jest krótka granica umowy – granicą jest najbliższa data możliwej korekty wysokości przyszłych świadczeń. Krótka granica umowy zdecydowanie przeważa gdyż stanowi 78% portfela Towarzystwa, licząc udziałem w najlepszym oszacowaniu.

a) Dla długiej granicy umowy istotne jest ryzyko długowieczności oraz ryzyko kosztów.

Ryzyko długowieczności występuje w ubezpieczeniu uniwersalnym i ubezpieczeniu rentowym. Oznacza możliwość poniesienia straty lub wzrostu wartości zobowiązań jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia w związku ze spadkiem współczynników umieralności.

Ryzyko kosztów właściwe dla wszystkich oferowanych ubezpieczeń. Oznacza możliwość poniesienia straty lub wzrostu wartości zobowiązań jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia w związku ze wzrostem współczynników kosztów obsługi umów ubezpieczenia.

b) Dla krótkiej granicy umowy zagrożenie stanowią ponadto ryzyko zwiększonej umieralności, ryzyko zwiększonej rezygnacji z umów oraz ryzyko zwiększenia wskaźnika niezdolności do pracy na stanowisku notariusza.

Ryzyko zwiększonej umieralności występuje w ubezpieczeniu na wypadek śmierci. Oznacza możliwość poniesienia straty lub wzrostu wartości zobowiązań jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia w związku ze wzrostem współczynników umieralności.

Ryzyko zwiększonych rezygnacji oznacza możliwość poniesienia straty lub wzrostu wartości zobowiązań jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia w związku ze zmianą współczynników wypowiedzeń, odstąpień oraz wykupów umów ubezpieczenia.

Ryzyko zwiększenia wskaźnika niezdolności do pracy na stanowisku notariusza występuje w ubezpieczeniu uniwersalnym. Oznacza możliwość poniesienia straty lub wzrostu wartości zobowiązań jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia w związku ze wzrostem współczynników niezdolności do pracy na stanowisku notariusza.

Należy jednak zauważyć, że dla krótkiej granicy umowy wszystkie ryzyka aktuarialne mają niewielką wagę, co wynika z bardzo bliskiego horyzontu czasowego rozpoznawania tych umów ubezpieczenia (tj. dwa miesiące po dacie bilansowej – do 28 lutego).

Dla ryzyk wymienionych w punkcie a) oraz b) jako technikę ograniczania ryzyka stosowana jest formuła wzajemnościowa Towarzystwa. Formuła wzajemnościowa polega na możliwości korekty wysokości świadczeń, które będą przyznawane po dacie bilansowej. Możliwość taka wynika z zapisów OWU, które umożliwiają Towarzystwu korektę wysokości przyszłych świadczeń, jeśli taka konieczność wynikłaby z realizacji świadczeń większych niż ustanowione rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

C.2 Ryzyko rynkowe

W ramach własnej oceny ryzyka Towarzystwo identyfikuje ryzyko rynkowe oceniając je jako stabilne. Komponentami ryzyka rynkowego są: ryzyko cen akcji, ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen nieruchomości oraz ryzyko koncentracji aktywów.

Stabilna ocena ryzyka rynkowego wynika ze struktury portfela inwestycyjnego i znaczącego udziału w nim obligacji państwowych utrzymywanych do terminu wykupu, o których mowa w p. A.3. niniejszego sprawozdania.

Towarzystwo zarządza ryzykiem rynkowym z uwzględnieniem procedur wewnętrznych - Regulaminu zarządzania aktywami - określając limity inwestycyjne w poszczególne rodzaje aktywów, dywersyfikację portfela lokat, dążąc do osiągnięcia efektów, o których mowa w art. 276 w zakresie zasady ostrożnego inwestora.

W ocenę ryzyka rynkowego włączone jest działanie Komitetu Inwestycyjnego i kolegialny tryb podejmowania decyzji.

Monitorowanie ryzyka rynkowego odbywa się w ramach działań kontroli wewnętrznej i obowiązujących procedur raportowania, które obejmują bieżącą kontrolę przestrzegania obowiązujących w Towarzystwie procedur wewnętrznych w zakresie określonych limitów inwestycyjnych, jak również efektywności poszczególnych rodzajowo zróżnicowanych lokat.

Obowiązujący w Towarzystwie system raportowania z zakresu ryzyka rynkowego wynika z zatwierdzanego przez organ nadzorujący za pośrednictwem Komitetu Audytu rocznego planu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego.

C.3 Ryzyko kredytowe

Towarzystwo definiuje ryzyko kredytowe jako możliwość poniesienia straty lub wystąpienia niekorzystnej sytuacji finansowej wynikającej z upadłości lub wahań zdolności finansowej kredytobiorcy/emitenta papierów wartościowych, i pozostałych kontrahentów/dłużników na które jest narażone Towarzystwo. Towarzystwo ocenia to ryzyko jako mało istotne.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest przez działający w Towarzystwie Komitet Inwestycyjny w ramach podejmowanych decyzji lokacyjnych.

Identyfikowane przez Towarzystwo ryzyko kredytowe/ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oceniane jest jako niskie.

Ocena ryzyka uwzględnia właściwości instrumentów dłużnych oraz ocenę wiarygodności finansowej emitenta. Ponieważ zdecydowaną większość portfela dłużnego stanowią obligacje Skarbu Państwa, co potwierdzają dane zawarte w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz w sprawozdaniu finansowym sporządzonych wg stanu na 31.12.2017 r.

Kolejnym komponentem ryzyka kredytowego są udzielane członkom Towarzystwa pożyczki.

Narzędziami zarządzania ryzykiem są limity jednostkowych pożyczek udzielanych jednemu pożyczkobiorcy, ocena wiarygodności finansowej oraz polityka zabezpieczania kapitału posiadanymi polisami. Opisane narzędzia zarządzania ryzykiem kredytowym wynikają ze strategii zarządzania ryzykiem i zawarte są w obowiązującej w Towarzystwie procedurze wewnętrznej Regulamin udzielania pożyczek w TUW „REJENT-LIFE”.

Monitorowanie ryzyka kredytowego odbywa się w ramach bieżącej kontroli wewnętrznej i przyjętych procedur raportowania spłat pożyczek.

Raportowaniu okresowemu podlega kontrola limitu pożyczkowego oraz kontrola terminowości spłat rat pożyczkowych.

C.4 Ryzyko płynności

Towarzystwo w ramach własnej oceny ryzyka /ORSA/ identyfikuje ryzyko braku płynności, oceniając je jako mało istotne. Ocena powyższa wynika z jednej strony z analizy właściwości procesów ubezpieczeniowych i właściwych im ocen wymagalności zobowiązań ubezpieczeniowych ocenianych jako długoterminowe, z drugiej strony na analizie i ocenie struktury rodzajowej i zapadalności lokat w Towarzystwie. W ramach opracowywania rocznych planów finansowych Towarzystwo analizuje przepływy pieniężne uwzględniając strategię finansową oraz strategię zarządzania ryzykiem.

Podstawowym narzędziem zarządzania ryzykiem płynności jest ALM. Monitorowanie potrzeb w zakresie płynności odbywa się w ramach analizy miesięcznej siatki przepływów.

C.5 Ryzyko operacyjne

W ramach ryzyka operacyjnego Towarzystwo identyfikuje ryzyko zasobów ludzkich. Narzędziami zarządzania nim jest: utrzymywanie atrakcyjnego środowiska pracy, logistyka systemu zastępowalności, podnoszenie kwalifikacji. Kolejnym identyfikowanym ryzykiem jest ryzyko prawne. Jest ono objęte przedmiotem monitorowania i zarządzania w ramach realizowanej funkcji compliance. Towarzystwo identyfikuje także ryzyko związane z IT. Każde z tych ryzyk jest oceniane jako mało istotne.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

C.7 Wszelkie inne informacje

nie występują

D. Wycena do celów wypłacalności

D.1. Aktywa

Informacje dotyczące wyceny aktywów zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji do celów wypłacalności:

TUW „REJENT-LIFE” wycenia swoje aktywa i zobowiązania zgodnie z art. 9 ust.4 rozporządzenia delegowanego z dnia 10 października 2014 r (UE) 2015/35, stosując w szczególności zasadę proporcjonalności określoną w art. 29 ust. 3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE, i uzgodnioną z Organem Nadzoru, polegającą na ujęciu i wycenie składników aktywów lub zobowiązań według metod wyceny stosowanych przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego. Zasady wyceny wynikają z postanowień poniższych regulacji prawnych :

- ▶ ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2009 r. nr 152 poz.1223 z późniejszymi zm. – tekst jednolity Dz.U. 2016 roku poz. 1047.),
- ▶ rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i reasekuracji (Dz.U. z 2016 r poz.562),
- ▶ rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania oraz sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. nr 149, poz.1674 z późniejszymi zmianami,- tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 277).

a) informacje dotyczące wyceny aktywów Towarzystwa przedstawione oddzielnie dla każdej istotnej grupy aktywów, a mianowicie wartość aktywów oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności;

Na wstępie należy podkreślić, iż wszystkie aktywa odzwierciedlone zarówno w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej i sprawozdaniu finansowym zostały nabyte ze środków własnych towarzystwa. Zatem Towarzystwo nie posiada aktywów nabytych w drodze umowy leasingu operacyjnego i finansowego.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich do wyceny grup aktywów z uwagi na zasadę proporcjonalności określoną w art. 29 ust.3 i 4 Dyrektywy 2009/138/WE.

W okresie sprawozdawczym – 2017 roku Towarzystwo nie zmieniało zasad ujawniania i wyceny aktywów.

Towarzystwo nie posiada wszelkich nieograniczonych gwarancji.

Informacje na temat wartości aktywów przedstawia Bilans sporządzony na dzień 31.12.2017 r - załącznik Nr S.02.01.02.

Poniżej prezentujemy poszczególne kategorie aktywów:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	612	572	-41	93,35%

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasad ostrożności.

Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązującego w roku powstania obowiązku podatkowego, to jest w roku realizacji różnic przejściowych.

Przy ustalaniu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się stan rozliczeń różnicy dodatniej (o ile wystąpiła) zaksięgowanej na koncie „Rezerwa na podatek dochodowy” według stanu na ostatni dzień poprzedniego roku obrotowego.

Rezerwa na podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w bilansie wykazywane są oddzielnie.

Towarzystwo nie dyskontuje aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Towarzystwo ujmuje i wycenia odroczone podatki dochodowe dla wszystkich aktywów i zobowiązań, dla których powstały różnice pomiędzy wyceną dla celów podatkowych i dla celów wypłacalności II.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku na dzień 31-12-2017 wynoszą	572
Podstawa do opodatkowania z tytułu nie zrealizowanych strat z lokat	3 008
podatek 19%	572
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31-12-2017 wynoszą:	572

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego stanowią 0,21% aktywów ogółem.

Istotne aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą wycen akcji i obligacji na koniec okresu i zostaną zrealizowane w momencie ich sprzedaży w przypadku akcji i obligacji oraz w terminie zapadalności w przypadku obligacji.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane na użytek własny):

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	632	614	-18	97,18%

Towarzystwo wycenia nieruchomości na własny użytek, zgodnie z dyrektywą Wypłacalność II według wartości godziwej, stosując jako podstawę cenę nabycia lub koszt wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Ze względu na swoją charakterystykę, aktywa te nie podlegają znacznym wahaniom cen, a ich wycena zależna jest przede wszystkim od stopnia zużycia wyrażonego przez amortyzację. W związku z tym na potrzeby bilansu dla celów wypłacalności przyjmuje się, że ich wartość godziwa odpowiada wartości bilansowej.

Nieruchomości i wyposażenie używane na użytek własny stanowią 0,23% aktywów ogółem.

Główną pozycję tej kategorii aktywów stanowi lokal wykorzystywany na cele prowadzonej działalności.

Nieruchomości (inne niż do użytku własnego):

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	6 566	6 505	-61	99,07%

Nieruchomości te, zgodnie z dyrektywą Wypłacalność II, podobnie jak nieruchomości wykorzystywane na użytek własny wycenia się wg wartości godziwej, przyjmując za podstawę wyceny cenę nabycia lub koszt wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ze względu na swoją charakterystykę, aktywa te nie podlegają znacznym wahaniom cen, a ich wycena zależna jest przede wszystkim od stopnia zużycia wyrażonego przez amortyzację. W związku z tym na potrzeby bilansu dla celów wypłacalności przyjmuje się, że ich wartość godziwa odpowiada wartości bilansowej.

Nieruchomości (inne niż do użytku własnego) stanowią 2,42% aktywów ogółem i obejmują nieruchomości inwestycyjne, które generują dochody z najmu.

Akcje i udziały – notowane:

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Akcje i udziały	R0100	2 041	1 446	-595	70,85%
Akcje i udziały – notowane	R0110	2 041	1 446	-595	70,85%

Akcje ujawnia się w księgach rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, tj. w wartości godziwej poniesionych wydatków.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2017 r akcje wyceniane są według wartości godziwej. Wartość godziwa akcji ustalona jest w oparciu o kurs zamknięcia z ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, ustalony na aktywnym rynku.

Akcje notowane na aktywnym rynku wg stanu na 31.12.2017 r. stanowiły 0,54% aktywów ogółem.

Obligacje państwowe :

Obligacje ujawnia się w księgach rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, tj. w wartości godziwej poniesionych wydatków.

Obligacje państwowe /Skarbu Państwa/ stanowią podstawowy składnik aktywów Towarzystwa. Według stanu na 31.12.2017 r. ich udział w łącznej strukturze aktywów wynosił 93,90%.

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Dłużne papiery wartościowe	R0130	232 779	252 511	19 732	108,48%
Obligacje państwowe	R0140	232 779	252 511	19 732	108,48%

Z łącznej wartości obligacji Towarzystwo wyodrębnia obligacje państwowe utrzymywane do terminu wymagalności oraz obligacje państwowe przeznaczone do sprzedaży. Wartości oraz strukturę obligacji państwowych przedstawiają dane zamieszczone w tabeli poniżej.

L.p.	Rodzaj papieru wartościowego	cena nabycia	wartość godziwa na dzień 31.12.2017
1.	przeznaczone do obrotu	67 577	69 251
2.	utrzymane do terminu wymagalności	183 689	183 260
razem		251 266	252 511

Wszystkie obligacje wyceniane są według wartości godziwej. Ustalenie wartości godziwej obligacji utrzymywanych do terminu wymagalności odbywa się poprzez ich wycenę według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości (model wyceny).

Ustalenie wartości godziwej obligacji przeznaczonych do sprzedaży następuje w oparciu o ceny notowań na rynku regulowanym.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	1 527	3 176	1 648	207,91%

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych ujawnia się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Na dzień bilansowy 31.12.2017 r. depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, z uwagi na znany termin wymagalności, wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości,

Depozyty stanowią 1,18% aktywów ogółem.

Pożyczki pod zastaw polisy

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	3 809	3 650	-158	95,84%
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	3 809	3 650	-158	95,84%

Pożyczki pod zastaw polisy ujawnia się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej.

Pożyczki pod zastaw polis na dzień bilansowy 31.12.2017 r. wycenia się w wartości godziwej według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Pożyczki według stanu na 31.12.2017 r. stanowiły 1,36% aktywów ogółem Towarzystwa.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	19	18	-1	92,80%

Na dzień 31.12.2017 r. należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, czyli po uwzględnieniu odpisów aktualizujących ich wartość. Odpisu dokonuje się po wyczerpaniu możliwości windykacyjnych i egzekucyjnych.

Należności z tytułu ubezpieczeń stanowiły zaledwie 0,01% aktywów ogółem. Według stanu na dzień 31.12.2017 r. należności są należnościami bieżącymi, a ich termin płatności mieści się w terminie płatności do 3 miesięcy. Towarzystwo, według stanu na 31.12.2017 r., nie posiadało należności przeterminowanych. Towarzystwo nie posiada należności od pośredników ubezpieczeniowych.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	408	386	-22	94,57%

Pozostałe należności wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, czyli po uwzględnieniu odpisów aktualizujących ich wartość. Odpisu dokonuje się po wyczerpaniu wszystkich możliwości windykacyjnych i egzekucyjnych.

Pozostałe należności stanowią 0,14% aktywów ogółem. Znaczącą pozycję w pozostałych należnościach stanowi nadpłata podatku dochodowego od osób prawnych. Występowała ona zarówno w 2016 r jak w 2017 r i przedstawiają się następująco:

► za okres od 01.01 – 31.12.2016 r. w kwocie 249 tys. zł,

► za okres od 01.01 – 31.12.2017 r. w kwocie 310 tys. zł.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	92	29	-63	31,75%

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w kasie i na bieżących rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej w walucie polskiej.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, według stanu na 31.12.2017 r., stanowiły 0,01% aktywów ogółem i obejmowały:

środki na rachunkach bankowych 27 tys. zł i środki pieniężne w kasie 2.tys. zł,

b) oddzielnie dla każdej istotnej grupy aktywów: ilościowe i jakościowe wyjaśnienie ewentualnych istotnych różnic pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

Jak wspomniano na wstępie punktu D. TUV „REJENT-LIFE” wycenia aktywa zgodnie z art. 9 ust.4 rozporządzenia delegowanego z dnia 10 października 2014 r (UE) 2015/35, stosując w szczególności zasadę proporcjonalności określoną w art. 29 ust. 3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE, polegającą na ujęciu i wycenie składników aktywów na podstawie metod wyceny stosowanych przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego.

W sprawozdaniu statutowym pozycja wartości niematerialne i prawne na dzień 31.12.2017 r. wykazywana jest w wartości zero, ponieważ wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W kategoriach aktywów bilansu do celu wypłacalności jest brak pozycji inne rozliczenia międzyokresowe, która jest w sprawozdaniu finansowym statutowym a nie ma możliwości przeniesienia go do sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej.

W załączniku technicznym zawierającym definicje CIC kategoria takich aktywów nie występuje.

Rozliczenia międzyokresowe są w kwocie 4 tys. zł i dotyczą kosztów przyszłych okresów a mianowicie: ubezpieczenia majątku Towarzystwa, licencji, kosztów zafakturowanych w roku 2017 , a dotyczących roku 2018.

W tabeli zestawiono wyceny aktywów wykazane w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz sprawozdawczości statutowej.

Aktywa	Wiersz S.02.01.02	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa wg sprawozdania statutowego
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	572	572
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	614	614
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	263 637	263 637
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	6 505	6 505
Akcje i udziały	R0100	1 446	1 446
Akcje i udziały – notowane	R0110	1 446	1 446
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	252 511	252 511

Obligacje państwowe	R0140	252 511	252 511
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	3 176	3 176
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	3 650	3 650
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	3 650	3 650
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	18	18
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	386	386
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	29	29
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0	4
Aktywa ogółem	R0500	268 905	268 909

c) założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania:

Niepewnością oszacowania jest duża zmienność wycen rynkowych akcji i obligacji państwowych na rynkach finansowych, która może spowodować, że struktura portfela inwestycji na dzień wyceny będzie różna od planowanej. Może mieć to wpływ, zarówno pozytywny jak i negatywny, na wynik finansowy Towarzystwa.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wszystkie prezentacje dotyczą linii biznesowej 32, w której zgodnie z informacją zawartą w punkcie A niniejszego sprawozdania zawiera się oferta produktowa Towarzystwa.

W poniższych tabelach zestawiono wyceny rezerw techniczno – ubezpieczeniowych wykazane w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz sprawozdawczości statutowej.

Zobowiązania	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	236 743	257 175	20 432	108,63%
Najlepsze oszacowanie	R0670	236 743	257 175	20 432	108,63%
Margines ryzyka	R0680	-	-	-	0,00%

Pasywa	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe	241 061	261 123	20 062	108,32%
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygaśniętego	56	125	69	223,21%
Rezerwa ubezpieczeń na życie	240 091	260 158	20 067	108,36%
Rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	914	840	- 74	91,90%

Wzrost najlepszego oszacowania od dnia 31.12.2016 do dnia 31.12.2017 wynika głównie ze wzrostu portfela ubezpieczeniowego Towarzystwa oraz w mniejszym stopniu ze zmiany struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA między grudniem 2016 a grudniem 2017.

Wzrost rezerwy ubezpieczeń na życie od dnia 31.12.2016 do dnia 31.12.2017 wynika głównie ze wzrostu portfela ubezpieczeniowego Towarzystwa oraz ze zmiany stopy technicznej z 3,10% na 2,95% między grudniem 2016 a grudniem 2017.

Ciągłe spełnianie wymogów odnośnie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest zapewniane przez obowiązujące w Towarzystwie procedury i procesy wewnętrzne, o których mowa w p.B.3.

Towarzystwo oblicza wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w oparciu o realistyczne założenia. Wszelkie parametry wykorzystywane w obliczaniach, a w szczególności współczynniki śmiertelności, wskaźniki kosztów wynikają bezpośrednio z warunków ubezpieczenia i uwzględniają niepewność związaną z przyszłymi przepływami finansowymi. Ich wartości natomiast wynikają z analizy statystycznej kształtowania i odpowiadają charakterystyce portfela zobowiązań

ubezpieczeniowych. Towarzystwo w roku 2017 przeprowadzało, zgodnie z własnymi procedurami, ciągłe kontrole jakości danych służących do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Parametry wyceny rezerw techniczno – ubezpieczeniowych były także przedmiotem oceny niezależnego zewnętrznego aktuarusza.

Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej swoim członkom w ramach trzech produktów. Dla ubezpieczeń indywidualnych istnieje możliwość powiększenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej o ryzyka dodatkowe.

Produktem dominującym jest ubezpieczenie uniwersalne: rent i na wypadek śmierci z którego składka przypisana w roku 2017 stanowiła blisko 92% całkowitych przychodów Towarzystwa z tytułu składki.

Produkty są klasycznymi produktami z kategorii ubezpieczeń „życiowych”, ze zdefiniowaną sumą ubezpieczenia i składką. Renty płatne są dożywotnio z comiesięczną wypłatą świadczenia. Wymienione produkty znajdują się w ofercie Towarzystwa ponad 20 lat, w tym czasie ich OWU podlegały jedynie niewielkim zmianom. Strategia TUW „REJENT-LIFE” na lata 2016 – 2020 nie przewiduje wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych.

Statutowe ograniczenie kręgu osób ubezpieczanych przez Towarzystwo (wyłącznie notariusze i ich małżonkowie) skutkuje niewielką liczbą nowoubezpieczanych osób, natomiast długoletni charakter udzielanej ochrony powoduje, że stan portfela ubezpieczeniowego z roku na rok zmienia się w stopniu minimalnym.

Towarzystwo przy ustalaniu wskaźników śmiertelności stosuje informacje specyficzne dla zakładu, ponieważ oddają one lepiej charakterystykę portfela zobowiązań ubezpieczeniowych niż wyłącznie informacje ogólnie dostępne odnośnie śmiertelności. Wynika to z zaobserwowanego faktu, że ubezpieczeni Towarzystwa, stanowiący jednolitą grupę, żyją średnio dłużej niż wynikałoby to z tablic trwania życia Głównego Urzędu Statystycznego.

W ramach obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwo opiera się na danych przetwarzanych w systemach informatycznych, które charakteryzuje stabilność wynikająca bezpośrednio ze stabilności i ustandaryzowanej formy oferty ubezpieczeniowej Towarzystwa. Dane przed wykorzystaniem w procesie obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych podlegają weryfikacji i kontroli w ramach procedury dotyczącej jakości danych.

Metodologia wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, uwzględnia przepływy finansowe związane z umowami ubezpieczenia zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo granicami umowy wynikającymi z OWU, a także uwzględnia niepewności związane z terminami, częstotliwością i dotkliwością zdarzeń ubezpieczeniowych. Wydatki uwzględniane w ramach obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zawierają w szczególności wydatki administracyjne, wydatki z tytułu działalności lokacyjnej oraz wydatki związane z likwidacją szkód. Metodologia wyceny w roku 2017, w porównaniu do roku 2016, nie zmieniła się.

Specyfiką Towarzystwa związaną z jego wzajemnościową formułą, jest to, że długa granica umowy stosowana jest tylko dla ubezpieczonych znajdujących się w fazie wypłacania renty miesięcznej – granicą umowy jest czas do wyczerpania ochrony. Dla pozostałych ubezpieczonych będących w trakcie opłacania składki stosowana jest krótka granica umowy – granicą jest najbliższa data możliwej korekty wysokości przyszłych świadczeń, gdyż zapisy OWU umożliwiają Towarzystwu korektę wysokości przyszłych świadczeń w dacie 28 lutego każdego roku.

Poniższa tabela przedstawia wysokość najlepszego oszacowania oraz jego porównanie z rezerwami statutowymi, z wyodrębnieniem części podlegającej długiej granicy umowy. Wykazana różnica jest mniejsza niż 4mln zł, co stanowi jedynie 1,5% rezerwy.

Wyszczególnienie	najlepsze oszacowanie	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe statutowe	różnica
rezerwy łącznie	257 175	261 123	3 948
część rezerw dla długiej granicy umowy (tj. dla osób pobierających rentę)	55 777	56 548	771
część rezerw dla krótkiej granicy umowy (tj. dla osób opłacających składkę)	201 398	204 575	3 177

Dla długiej granicy umowy, podstawowa różnica w metodach wyceny pomiędzy rezerwami statutowymi a najlepszym oszacowaniem polega na sposobie dyskontowania. W rezerwach statutowych stosowana jest stała stopa techniczna 2,95% natomiast w najlepszym oszacowaniu stosowana jest struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka na 31.12.2017 publikowana przez EIOPA.

Dla krótkiej granicy umowy, różnica w wycenie spowodowana jest uwzględnieniem w najlepszym oszacowaniu dodatniego salda cashflow do granicy umowy oraz dyskontowaniem za pomocą struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka na 31.12.2017 publikowanej przez EIOPA zamiast stopy technicznej 2,95% stosowanej w dyskontowaniu rezerw statutowych.

Towarzystwo nie stosowało korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b Dyrektywy 2009/138/WE.

Towarzystwo nie stosowało korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy 2009/138/WE.

Towarzystwo nie stosowało przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c Dyrektywy 2009/138/WE.

Towarzystwo nie stosowało przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy 2009/138/WE.

Obliczenia najlepszego oszacowania są przeprowadzane w sposób przejrzysty i możliwy do zweryfikowania przez wykwalifikowanego eksperta, a wybrane metody aktuarialne i statystyczne odpowiadają charakterystyce kwantyfikowanych ryzyk.

Ciągłe spełnianie powyższych wymogów jest zapewnione w ramach przeprowadzanych raz do roku analiz parametrów technicznych ubezpieczenia, spójnego stosowania metodologii wyceny rezerw.

Margines ryzyka wyliczany jest w wysokości 0 zł, co wynika z faktu zwolnienia Towarzystwa, jako małego TUW-u, z wymogów SCR określonych w ramach dyrektywy Wypłacalność II.

D.3 Inne zobowiązania

a) Informacje na temat wartości innych zobowiązań, odrębnie do każdej istotnej kategorii zobowiązań przedstawia załącznik S.02.01- Bilans.

Zgodnie z informacją zamieszczoną w punkcie D1.a) Towarzystwo nie posiada aktywów nabytych w drodze umów leasingowych. Towarzystwo nie posiada zobowiązań wynikających z umów leasingu operacyjnego i finansowego.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe)

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	76	56	-20	73,79%

Pozostałe rezerwy wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Pozostałe rezerwy są to bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu niewykorzystanych przez pracowników urlopów do dnia 31 grudnia.

To samo podejście ma zastosowanie zarówno w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie ze statutowymi zasadami rachunkowości, jak i zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Rezerwy ujmuje się, gdy w związku z przeszłym zdarzeniem istnieje możliwe do wiarygodnego oszacowania zobowiązanie, które w sposób prawdopodobny skutkować będzie przyszłym wypływem środków. Rezerwy nie są rozpoznawane w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych. Rezerwy są wyceniane według najlepszego oszacowania kierownictwa Towarzystwa, według stanu na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	3	4	1	117,90%

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, jako jednomiesięczne wynagrodzenie, przysługujące pracownikom w razie przejścia na rentę lub emeryturę.

Wartość rezerwy jest przedmiotem kalkulacji aktuarialnej bazującej na długoterminowych projekcjach wzrostu wynagrodzenia, stopy inflacji, śmiertelności, rotacji pracowników oraz oczekiwanej pozostałej długości życia.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	571	1 398	827	244,83%

Rezerwę na odroczony podatek dochodowy tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej w przyszłości zapłaty w związku z wystąpieniem dodatnich różnic przejściowych. Przejściowe różnice dodatnie powodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Wartość rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązującego w roku powstania obowiązku podatkowego, to jest w roku realizacji różnic przejściowych.

Przy ustaleniu rezerwy należy uwzględnić stan rozliczeń różnicy ujemnej (o ile wystąpiła) zaksięgowanej na koncie „Aktywa z tytułu podatku odroczonego” według stanu na ostatni dzień poprzedniego roku obrotowego.

Rezerwa na podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie oddzielnie.

Poniżej prezentujemy stan rezerwy na podatek odroczony według sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej towarzystwa:

Rezerwa na odroczony podatek	31.12.2017
Dane przez wynik	
Podstawa do opodatkowania zrealizowane zyski z waloryzacji + niezrealizowanych przychów z lokat	7 233
podatek 19%	1 374
Dane przez kapitał	
Podstawa do opodatkowania	127
podatek 19%	24
Rezerwa na dzień 31.12.2017 łącznie (przez wynik i kapitał) wynosi:	1 398

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
------------------	-------------------	------------	------------	--------	----------

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	21	18	-3	86,19%
---	-------	----	----	----	--------

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, czyli do kwoty głównej zobowiązań dolicza się odsetki wynikające z otrzymanych od kontrahentów not odsetkowych.

Zobowiązania te są zobowiązaniami bieżącymi, mieszczącymi się w terminie płatności do 3 miesięcy. Według stanu na 31.12.2017 r. Towarzystwo nie posiadało zobowiązań przedawnionych. Towarzystwo nie jest pośrednikiem ubezpieczeniowym.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	26	27	1	104,54%

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, czyli do kwoty głównej zobowiązań dolicza się odsetki wynikające z otrzymanych od kontrahentów not odsetkowych.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, czyli do kwoty głównej zobowiązań dolicza się odsetki wynikające z otrzymanych od kontrahentów not odsetkowych.

Pozycja ta dotyczy zobowiązania z tytułu badania sprawozdania finansowego i sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej za 2017 r w łącznej kwocie 48,0 tys. zł netto.

b) informacje na temat różnicy pomiędzy sprawozdaniem finansowym statutowym, a sprawozdaniem na temat wypłacalności i kondycji finansowej towarzystwa.

W tabeli zestawiono wyceny innych zobowiązań wykazane w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz sprawozdawczości statutowej.

Zobowiązania	Wiersz S.02.01.02	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa wg sprawozdania statutowego
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	56	56
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	4	4
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	1 398	648
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	18	18
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	27	27
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	48	48

Różnica pomiędzy sprawozdaniem finansowym statutowym, a sprawozdaniem na temat wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa w pozycji rezerwy techniczno – ubezpieczeniowych w sprawozdaniu finansowym statutowym, a w pozycji najlepsze oszacowanie w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej wyniosła 3.948 tys. zł. Różnicę tą pomnożono przez stawkę podatkową, która wynosi 19% i otrzymano kwotę 750 tys. zł.

Zatem w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa rezerwa na odroczony podatek dochodowy wyniosła 648 tys. zł, a w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej towarzystwa wyniosła 1.398 tys. zł.

c) założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania:

Pozostała grupa zobowiązań innych niż rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe z wyjątkiem zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na który między innymi ma wpływ wycena rezerw techniczno – ubezpieczeniowe oraz wycena rynkowa akcji i obligacji, na koniec okresu nie posiada niepewności w oszacowaniu. Pozycje te stanowią niewielki ułamek / 0,06% w przypadku pozostałych zobowiązań bez rezerwy na odroczony podatek i łącznie z rezerwą na odroczony podatek 0,6% / w zobowiązaniach ogółem.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny do określenia wartości niżej wymienionych aktywów i zobowiązań:

- ▶ nieruchomości, maszyn i wyposażenia (rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane na użytek własny),
- ▶ nieruchomości (inne niż do użytku własnego),
- ▶ obligacje państwowe - utrzymywane do terminu wymagalności,
- ▶ depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych,
- ▶ pożyczki pod zastaw polisy,
- ▶ należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych,
- ▶ pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej),
- ▶ środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych,
- ▶ zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych,
- ▶ pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej),
- ▶ pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach),

Szczegółowy opis wycen wyżej wymienionych, poszczególnych aktywów i zobowiązań znajduje się – dla aktywów w punkcie D.1., a dla zobowiązań w punkcie D.3.

D.5 Wszelkie inne informacje

Informacje dotyczące art. 296 pkt 4 – w nawiązaniu do art. 260 ust. 1 lit. c

a/ zarządzanie ryzykiem lokaty

Wszystkie aktywa Towarzystwa przy uwzględnieniu postanowień art. 132 dyrektywy 2009/138/WE lokowane są w sposób zapewniający bezpieczeństwo, jakość, płynność i rentowność całości portfela. Ponadto umiejscowienie tych aktywów zapewnia ich dostępność.

Aktywa są odpowiednio zdywersyfikowane w taki sposób, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego określonego składnika aktywów, emitenta lub określonej grupy przedsiębiorstw lub określonego obszaru geograficznego oraz nadmiernej akumulacji ryzyka w całym portfelu.

Towarzystwo monitoruje limity określone w Regulaminie zarządzania aktywami. Raporty tych kontroli i analiz sporządzane są po każdym kwartale. Wyniki kontroli na dzień 31.12.2017 r przedstawia poniższe zestawienie:

Rezerwy techniczne	wartość	261 123
aktywa	wartość	wartość limitu na 31.12.2017
akcje	1 146	7 833
pożyczki	3 650	13 056
nieruchomości	7 109	65 280
depozyt	3 176	26 112
obligacje	252 511	bez limitu

E. Zarządzanie kapitałem

E.1 Środki własne – zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy – zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności – zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym – zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem – zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

E.6 Wszelkie inne informacje

Zgodnie z art. 109 pkt. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego - nie dotyczy

Towarzystwo zarządza kapitałem uznając go za dodatkowy bufor bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Wzajemnościowa formuła działalności ubezpieczeniowej, w której ubezpieczeni akceptują możliwość podwyższenia składki lub obniżenia świadczeń sprawia, że Towarzystwo kształtuje i zarządza kapitałem w sposób właściwy dla małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Towarzystwo w strategii finansowej oraz strategii zarządzania ryzykiem uwzględnia kapitał dążąc do jego systematycznego przyrostu. W perspektywie długoterminowej powyższa strategia ma na celu utrzymywanie nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami.

Wyraża ona zdolność Towarzystwa do ponoszenia ryzyka bez narażenia bieżących interesów ubezpieczonych.

Zarządzanie kapitałem w TUW „REJENT-LIFE” przy uwzględnieniu postanowień art.109 ust. 5 ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji.

Wyszczególnienie	Wiersz S.02.01.02	31.12.2016	31.12.2017	Zmiana	Dynamika
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	9 629	10 178	549	105,70%

Kapitał własny zgodnie ze sprawozdaniem statutowym wycenia się według wartości nominalnej.

W poniższej tabeli przedstawiono wykazywany w sprawozdaniu finansowym kapitał własny

Wyszczególnienie	31-12-2016	31-12-2017	% wykonania
A	B	C	D
Kapitał własny	6 710	6 984	104,08%
Kapitał podstawowy	4 054	4 054	100,00%
Kapitał (fundusz) zapasowy	2 045	2 339	114,38%
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	259	361	139,64%
Pozostałe kapitały rezerwowe	58	58	98,80%

Zysk (strata) netto	294	172	58,50%
---------------------	-----	-----	--------

W świetle danych sprawozdawczych zarówno nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności jak i kapitał własny w sprawozdawczości statutowej wykazywały w roku 2017 zbliżoną dynamikę odpowiednio 105,70% i 104,08%.

Różnica pomiędzy nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdawczości na temat wypłacalności i kondycji finansowej w porównaniu z wartością kapitałów własnych wykazują w sprawozdaniu finansowym według stanu na 31.12.2017 stanowi następstwo różnic w wycenie rezerw techniczno – ubezpieczeniowych według najlepszego oszacowania w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej a wycen statutowych.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "REJENT-LIFE"		31.12.2017
Bilans S.02.01.02		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value C0010
Aktywa / Assets		
Wartość firmy	R0010	
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	572
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	614
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	263 637
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	6 505
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	1 446
Akcje i udziały – notowane	R0110	1 446
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	252 511
Obligacje państwowe	R0140	252 511
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	3 176
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	3 650
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	3 650
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	0
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	18
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	386
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	29
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	268 905

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "REJENT-LIFE"		31.12.2017
Bilans S.02.01.02		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value C0010
Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	257 175
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	257 175
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	257 175
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	56
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	4
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	1 398
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	18
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	27
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	48
Zobowiązania ogółem	R0900	258 727
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	10 178

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "Rejent-Life" 31-12-2017									
Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych S.05.01.02									
Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie / Line of Business for: life insurance obligations							Zobowiązania z tytułu reasekuracji		Ogółem / Total
Ubezpieczenia zdrowotne / Health insurance	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach / Insurance with profit participation	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym / Index-linked and unit-linked insurance	Pozostałe ubezpieczenia na życie / Other life insurance	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych / Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych / Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych / Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych / Health reinsurance	Reasekuracja ubezpieczeń na życie / Life reinsurance	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300	
Składki przypisane / Premiums written									
Brutto	R1410	0	0	0	17 219	0	0	0	17 219
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	17 219	0	0	0	17 219
Składki zarobione / Premiums earned									
Brutto	R1510	0	0	0	17 150	0	0	0	17 150
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	17 150	0	0	0	17 150
Odszkodowania i świadczenia / Claims incurred									
Brutto	R1610	0	0	0	7 367	0	0	0	7 367
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1700	0	0	0	7 367	0	0	0	7 367
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Changes in other technical provisions									
Brutto	R1710	0	0	0	-20 000	0	0	0	-20 000
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	-20 000	0	0	0	-20 000
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	1 961	0	0	0	1 961
Pozostałe koszty	R2500								0
Koszty ogółem	R2600								0

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "Rejent-Life"																
31-12-2017																
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń																
S.12.01.02																
	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach / Insurance with profit participation	Ubezpieczenia, w których			Pozostałe ubezpieczenia			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami innymi niż zobowiązania	Reasekuracja czynna / Accepted reinsurance	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym) / Total (Life other than health	Ubezpieczenia zdrowotne			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna) / Health reinsurance (reinsurance active)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie) / Total (Health
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070				C0080	C0090	C0100			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka / Technical provisions calculated as a sum of BE and RM																
Najlepsze oszacowanie / Best Estimate																
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		0	0	257 175	0	0	0	257 175		0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	0		0	0	257 175	0	0	0	257 175		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0100	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Amount of the transitional on Technical Provisions																
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0			257 175			0	0	257 175	0		0	0	0